

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

(1) Sự thiếu trung thực sẽ ảnh hưởng đến bản thân ta rất nhiều: Sự thiếu trung thực trong kinh doanh, những mối quan hệ của doanh nhân cũng trở nên hời hợt, dẫn đến thiếu vắng những tình cảm chân thành, những điều giá trị hơn trong cuộc sống; Sự thiếu trung thực trong học tập làm người học sinh trở nên coi thường kiến thức, coi thường giá trị của sự khổ công trong học tập, rèn giũa của mình, mà chỉ còn chú ý đến những con điểm, đến những mảnh khõe để đạt được điểm cao; Sự thiếu sự trung thực trong đời sống gia đình sẽ dẫn đến sự mất niềm tin lẫn nhau của mọi thành viên, là một nguy cơ làm gia đình tan rã... Thói quen thiếu trung thực dần dần khiến con người cũng phải tự lừa dối chính mình, huyễn hoặc mình, và không còn nhìn thấy những nguy cơ, thách thức sắp đến nên không có phản ứng kịp lúc và nhấn chìm mình trong sai lầm triền miên. (...) Chính vì vậy, mỗi khi định làm gì đó thiếu trung thực, trái với lương tâm của mình, bạn hãy nhớ kỹ: những gì mà việc đó đem lại cho bạn không thể bù đắp được “cái giá” mà bạn và những người xung quanh phải trả.

(2) Mỗi người đều có một “la bàn” cho chính mình, đó không phải là tài năng, không phải là ước mơ, nó không chỉ cho bạn cái đích cần đến, nhưng nó giữ cho bạn đi đúng hướng và không bị lạc đường, không bị sa ngã. Chiếc la bàn ấy là thứ tối quan trọng để bạn có thể “lãnh đạo chính mình”, nó được cất trong tim mỗi người, luôn sẵn sàng cho bạn, chỉ tùy thuộc vào bạn có đủ dũng khí sử dụng nó hay không thôi. Chiếc la bàn ấy có tên là Trung thực.

(Thấp ngọn đuốc xanh, Nhóm tác giả Nguyễn Thành Thân, Nguyễn Hoàng Sơn, Lương Dũng Nhân, NXB Trẻ, 2018, Tr 96,97)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2 (0,5 điểm). Theo tác giả, mỗi khi định làm gì đó thiếu trung thực, trái với lương tâm của mình, bạn hãy nhớ kỹ điều gì?

Câu 3 (1,0 điểm). Nêu hiệu quả của biện pháp tu từ liệt kê được sử dụng trong đoạn (1)

Câu 4 (1,0 điểm). Trong đoạn (2), tác giả cho rằng: *Mỗi người đều có một “la bàn” cho chính mình, đó không phải là tài năng, không phải là ước mơ, nó không chỉ cho bạn cái đích cần đến, nhưng nó giữ cho bạn đi đúng hướng và không bị lạc đường, không bị sa ngã.* Em có đồng ý với quan điểm của tác giả không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm).

Câu 1 (2,0 điểm).

Từ nội dung đoạn trích ở phần đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn (từ 15 đến 20 dòng) trình bày suy nghĩ của mình về việc cần phải sống trung thực trong cuộc sống.

Câu 2 (5,0 điểm).

Trong bài thơ *Bài thơ về tiểu đội xe không kính*, Phạm Tiến Duật viết:

*Không có kính không phải vì xe không có kính
Bom giạt, bom rung kính vỡ đi rồi*

*Ung dung buồng lái ta ngồi,
Nhìn đất, nhìn trời, nhìn thẳng.*

*Nhìn thấy gió vào xoa mắt đắng
Nhìn thấy con đường chạy thẳng vào tim
Thấy sao trời và đột ngột cánh chim
Như sa như ùa vào buồng lái...*

(Trích *Bài thơ về tiểu đội xe không kính* - Phạm Tiến Duật, Ngữ văn 9, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2018, Tr.131,132)

Em hãy phân tích đoạn thơ trên. Từ đó, rút ra ý nghĩa về tinh thần lạc quan trong cuộc sống của mỗi người.

-----Hết-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên :

Số báo danh:

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0,5
	2	Theo tác giả, mỗi khi định làm gì đó thiếu trung thực, trái với lương tâm của mình, bạn cần nhớ kỹ: <i>những gì mà việc đó đem lại cho bạn không thể bù đắp được “cái giá” mà bạn và những người xung quanh phải trả.</i> Hướng dẫn chấm: - Học sinh trích dẫn nguyên văn hoặc trả lời các ý như đáp án bằng các cách diễn đạt tương đương vẫn cho điểm tối đa: 0,5 điểm - Học sinh trả lời ½ số ý trên: 0,25 điểm - Học sinh trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0,5
	3	Hiệu quả của phép liệt kê được sử dụng trong đoạn (1) - Biểu hiện của phép liệt kê (...trong kinh doanh, trong học tập, trong đời sống gia đình). - Hiệu quả: diễn tả đầy đủ, cụ thể, sâu sắc những biểu hiện của sự thiếu trung thực; nhấn mạnh tác hại của lối sống này. Hướng dẫn chấm: - HS chỉ ra được biểu hiện của phép liệt kê: 0,25 điểm - HS nêu được tác dụng của phép liệt kê: 0,75 điểm	1,0
	4	Học sinh có thể đồng ý hay không đồng ý nhưng phải lí giải hợp lí và thuyết phục. Hướng dẫn chấm: - Học sinh nêu quan điểm đồng ý hoặc không đồng ý: 0,25 điểm - Trình bày, lí giải: + Thuyết phục: 0,75 điểm + Chung chung: 0,5 điểm + Thiếu thuyết phục: 0,25 điểm	1,0
II		LÀM VĂN	7,0
	1	Từ nội dung đoạn trích ở phần đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn (từ 15 đến 20 dòng) trình bày suy nghĩ của mình về việc cần phải sống trung thực trong cuộc sống.	2,0
		a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn: Đảm bảo thể thức đoạn văn.	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Cần phải sống trung thực trong cuộc sống.	0,25
		c. Triển khai vấn đề nghị luận: Triển khai nội dung đoạn văn thành các ý phù hợp, có sự liên kết chặt chẽ, lập luận tốt để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách, có thể theo hướng sau: - Trung thực: luôn tôn trọng sự thật, tôn trọng chân lí, lẽ phải; sống ngay thẳng, thật thà và dũng cảm nhận lỗi khi mắc khuyết điểm. - Sống trung thực giúp mỗi người có ý thức tốt hơn trong cuộc sống và công việc; giúp sửa chữa những sai lầm và khuyết điểm để bản	1,0

	<p>thân trở thành người tốt, hoàn thiện nhân cách; giúp cho xã hội văn minh, tiến bộ.</p> <p>- Sống trung thực sẽ được người khác yêu quý, tôn trọng; sống không trung thực sẽ bị người khác xa lánh, coi thường.</p> <p>- Rút ra bài học cho bản thân.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- <i>Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: Lí lẽ xác đáng; dẫn chứng tiêu biểu, phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn giữa lí lẽ, dẫn chứng: 1,0 điểm</i></p> <p>- <i>Lập luận chưa thật chặt chẽ, thuyết phục: Lí lẽ xác đáng nhưng không có dẫn chứng hoặc dẫn chứng không tiêu biểu: 0,75 điểm</i></p> <p>- <i>Lập luận không chặt chẽ, thiếu thuyết phục: Lí lẽ không xác đáng, không liên quan mật thiết đến vấn đề nghị luận, không có dẫn chứng hoặc dẫn chứng không phù hợp: 0,5 điểm.</i></p> <p>- <i>Lập luận chung chung, không rõ ràng: 0,25 điểm</i></p> <p>Lưu ý: Học sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</p>	
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0,25
	<p>e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Huy động kiến thức và trải nghiệm của bản thân khi bàn luận; có cái nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề; có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận, làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, đoạn văn giàu sức thuyết phục.</p> <p>- <i>Đáp ứng được yêu cầu: 0,25 điểm</i></p> <p>- <i>Không đáp ứng được yêu cầu: 0 điểm</i></p>	0,25
2	<p>Phân tích đoạn thơ <i>Không có kính không phải vì xe không có kính... Như sa như ùa vào buồng lái...</i> Từ đó, rút ra ý nghĩa về tinh thần lạc quan trong cuộc sống của mỗi người.</p>	5,0
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận: Mở bài nêu được vấn đề; Thân bài triển khai được vấn đề; Kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0,25
	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Hình ảnh những chiếc xe không kính và vẻ đẹp của những người lính lái xe trên tuyến đường Trường Sơn.</p>	0,5
	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm: Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	3,5
	<p>* Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm, đoạn trích</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- <i>Giới thiệu tác giả: 0,25 điểm</i></p> <p>- <i>Giới thiệu tác phẩm, đoạn trích: 0,25 điểm.</i></p>	0,5
	<p>* Phân tích đoạn thơ</p> <p>- <i>Về nội dung:</i></p>	2,0

	<p>+ Hoàn cảnh chiến tranh khốc liệt: “Bom giật, bom rung”... làm biến dạng những chiếc xe - những chiếc xe không kính là hiện thực của chiến tranh.</p> <p>+ Vượt lên hoàn cảnh khốc liệt của chiến tranh là hình ảnh những người lính lái xe với tư thế hiên ngang, tinh thần dũng cảm, thái độ chủ động, tự tin, tinh thần lạc quan, yêu đời và tâm hồn rộng mở.</p> <p>- Về nghệ thuật:</p> <p>+ Sử dụng nhiều biện pháp nghệ thuật: Điệp ngữ “không có kính”, động từ mạnh “giật, rung”, đảo ngữ, điệp từ “nhìn”, liệt kê, nhân hóa, so sánh...</p> <p>+ Hình ảnh thơ độc đáo, ấn tượng.</p> <p>+ Ngôn từ giản dị, tự nhiên, gần gũi với ngôn ngữ đời thường, đậm chất khẩu ngữ.</p> <p>+ Giọng thơ sôi nổi, trẻ trung, hồn nhiên, tinh nghịch đậm chất lính.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,0 điểm.</p> <p>- Học sinh phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 1,5 điểm - 1,75 điểm.</p> <p>- Học sinh phân tích chung chung, chưa rõ các biểu hiện: 0,75 điểm - 1,25 điểm.</p> <p>- Học sinh phân tích sơ lược, không rõ các biểu hiện: 0,25 điểm - 0,5 điểm.</p>	
	<p>* Đánh giá:</p> <p>- Đoạn thơ khắc họa thành công hình ảnh độc đáo những chiếc xe không kính trên tuyến đường Trường Sơn.</p> <p>- Ngợi ca vẻ đẹp của những người lính lái xe Trường Sơn trong thời kỳ chống Mỹ với tư thế ung dung, hiên ngang, tinh thần lạc quan, dũng cảm, bất chấp mọi khó khăn nguy hiểm.</p> <p>- Đoạn thơ tiêu biểu cho phong cách thơ Phạm Tiến Duật.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Đáp ứng được yêu cầu như trên: 0,5 điểm.</p> <p>- Đáp ứng được 1/3 yêu cầu: 0,25 điểm.</p>	0,5
	<p>* Ý nghĩa về tinh thần lạc quan trong cuộc sống của mỗi người</p> <p>- Tinh thần lạc quan giúp con người hướng đến những mặt tích cực để tìm thấy niềm vui, niềm hạnh phúc trong cuộc sống.</p> <p>- Giúp con người có thêm nhiều niềm tin, nghị lực để vượt qua khó khăn thử thách.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Đáp ứng được yêu cầu như trên: 0,5 điểm.</p> <p>- Đáp ứng được 1/2 yêu cầu: 0,25 điểm.</p>	0,5
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0,25
	<p>e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0,5

	<p>Hướng dẫn chấm: Học sinh biết vận dụng lí luận văn học trong quá trình phân tích, đánh giá; biết so sánh với các tác phẩm khác, với thực tiễn đời sống để làm nổi bật vấn đề nghị luận; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm - Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,25 điểm 	
	Tổng điểm	10,00